

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

БРОЈ 5 ПАРА

Стар Редакције и Администрације Космајска ул. бр. 22.

Огласи се дају у Администрацији. Цена утврђена.

Неплаћена се писма не примају. — Рукописи се не враћају.

Писма, рукописе, новац и све остало што се односи на лист, слати власнику листа

Француска офанзива

НИШ, 14. августа

Последњи телеграми из Париза саопштавају, да је дуж целог француског фронта отпочела општа офанзива. Воде се огорчени бојеви. Огромна количина артиљеријске муниције троши се и са једне и са друге стране. Детаља још нема.

Наше бојиште

— На Сави и Дунаву. —

Спец. Извештај Врх. Команде

КРАГУЈЕВАЦ, 14 авг. — У току 12 августа на дунавском фронту прекинуто је непријатељу утарђивање на Молдавском Острву и код Белобрешке царинарнице.

На савском фронту спречено му је утврђивање на левој обали Саве изводно од Мишарске Аде.

Промашено време

Још одмах у почетку ове године, тадањи тројни споразум (Енглеска, Француска и Русија) предузеле су, да турску снагу ослабе тиме, што ће ратну акцију пренети и на европску Турску, узимајући за базу освајање Дарданела и Цариграда. Нема сумње, да су те силе свесне биле свих тешкоћа, на које ће на томе путу наћи. Али исто тако нема сумње, да су те силе очекивале, да ће у последњем моменту и Бугарска приступити њима и олакшати и убрзати тежњу тројних сила, не бугарском снагом, него географским и стратемским положајем Бугарске. Да су те силе имале предусретање од стране Бугарске, на Цариград би се ишло на Чатагду и Цариград би давно и давно пао био. После пада Цариграда, Дарданели би сами по себи пали. Падом Дарданела и Цариграда не би у Румунији било неодлучности; у Грчкој не би били интереси, који су ишли само за одуговлачењем; руска би се војска слободним Дарданелима спојила са српском, грчком, талијанском и енглеском војском; један савршено потпу и цео европски обруч обвико би се

око Аустро-Угарске и Немачке и нема сумње, да би оне до данас капитулирале, а многе и многе невине жртве биле би уштеђене. Тако смо ми лајнци представљају ток ствара, када смо чули, да су споразумне силе предузеле освајање Дарданела и Цариграда. Међутим ствар је узела други ток. Енглеско француске трупе предузеле су офанзиву са Галипољског полуострва, највратоломнијега места.

Хиљадама жртва је гадало, а напредак је ишао бугарском брзином. У Грчкој колебање повукло је за собом немачке агенти и чевутске шпекуланте, да разним пморским транспортима снабдевају Турску. Доказано је, да је Бугарска преко Дедегача Турској увозила разне робе и муницију, а цинички је јавно објављивала, да бугарска снага одлучује овим европским ратом и настало је уцењивање, Енглеска, видевши се у тешкоћи, предузела је правилан пут, који води олакшању рата, који се води за Балканце и њихову слободу. Свако грчко острво, које је за Енглеску имало стратемски значај, Енглеска га је просто окупи-

рала, а грчкој влади нотом признала грчки интегритет и да ће по свршеном рату та острва опет повратити Грчкој

Русији је дато располагање и утицај на Бугарску. У Русији имаде много Миљукова, који слабо схваћају положај Бугарске. Ако ти пријатељи желе добро Бугарској, они морају тежити њеном препорођају; би била најприкладнији систем препорођаја.

Рабош

Прича ми један пријатељ, који је јуче допутовао из Ниша:

— Одох у подне на ручак код „Беле Кафане“. Седео сам напоље и чекао да дође келнер. Кад сам видео да келнер не мисли сам да дође, ја га викнух више пута. Он је само одговарао: „Сад!“ Причекао сам једно двадесет минута, али оно његово „сад“ још траје. Викнух опет једног другог, па трећег, — они само одговарају „Сад!“ Ја опет чекам. Пола један је. Ово шиканирање ме је револтирало, те викнух мало јаче. Један од келнера се смилосла, пролази и пита шта желим. Рекох му да желим да једем. Он одлази у кувину и враћа се са речима:

— Извините господине, ништа више нема! Већ је доцкан! Можете доћи — кајгану!...

Аргус

Национална економија

Са наше пијаци

Можда се ни на једној пијаци у целој Србији не воде тако несолидне шпекулације, као што се чини на нашој, београдској пијаци. Шпекулације су те непрекидне и прелазе са једне намирнице на другу. Публика, као потрошачи, морају вечито да воде борбу и ако не могу ништа да помогну. Пролетос се водила очајна борба око пшенице. Београд није имао брашна, па следствено ни хлеба. Наша општина је морала да тражи брашно из стране, да подмири потребу

свога грађанства. Цене су биле колосалне. Међутим је пшенице било у земљи, него су је шпекуланти држали у својим рукама и уцењивали нашу патњу. Сад је дошао ред на кукуруз. Пшеница је спала на 26—28 до 30 дин. од 100 кгр. Међутим и кукуруз има скоро исту цену као и пшеницу, а и њега има у земљи и он мора да је у рукама многих шпекуланата. Међутим је кукуруз за сиротињу од великог значаја, јер килограм кукурузног брашна даје далеко већу заситљивост, него иста количина пшеничног брашна. Према томе ова шпекулација погађа у првом реду сиротињу, која је принуђена, да се место пшеничним лебом храни пројом и качамаком. Код нас је заведена потреба, да се лебарима одређује цена, а овака несолидна шпекулација довешће до тога, да се пшеници и кукурузу одреди највиша пијачна цена, што би саввим на месту било. Магазације продају килограм просејаног кукурузног брашна 0.35 дин. У једном килограму има најмање 250 грама мекиња, онда килограм чистог кукурузног брашна кошта 0.45 дин. за 20 п. д., то онда проја та стаје 0.65 дин. Међутим је данас килограм црног хлеба од пшеничног брашна 0.45 дин.

Жетва у Бугарској

— Овогодишњи износ жетве у килограмима. —

Министарство Народне Привреде у Софији издало је званичан извештај о приносу овогодашње жетве. Према томе извештају са територије Бугарске пожењево је: Пшенице, 1,257,698,856 кгр; ражи, 193,604,933 кгр; јечма, 384,714,462 кгр; овса, 138,544,165 кгр; проса, 3,298,480 кгр.

Женски свет

Чудновати огласи

Рекли смо, да се до данас задржала лудост, да се човек преко огласа жени, а девојка,

или удовица удаје. Разлика је само та, што су такви данашњи огласи мало углађенији, финији и примамљивији. На пример данас такви огласи почињу сарад малог познаниства грађи ит.д. Па после изјављује, како не тражи лепоту, него само тражи чедност, доброту срца, племенитост; не пита за године, а може имати и једно дете (разуме се не девојка, него удовица), које ће волети, као да га је он родио. Тек при свршетку огласа спомене, како би добро било, да нешто мало и у готову донесе, само колико да се прошири радња (ако је трговац), или омогући неко врло рентабилно предузеће (ако је инжињер) или да се олакша угоднији будући брачан живот поред његове плате која износи толико и толико (ако је чиновник), или њихове пензије (ако је пензионер), која износи толико и толико. Еле, некако се све окреће око пара и завршава се парамма. Али је речено некако фино, нежно и примамљиво, да удаваче почну о томе одмах озбиљно да мисле. Али овај оглас, што га је објавио пре сто и тридесет година носи на себи печат грубости, ваљда се тога, што је оно поколење било грубо, од овог нашега, а ако се дода, да је тај младић Немац био, онда се та грубост може потпуно разумети: Ево тај оглас:

„Млад човек, стар двадесет и четири године, из добре породице, који је учио грчки језик, латински, историју, лепе вештине и науке математику и цртање, савршено разуме вокалну и инструменталну музику жели све ове своје таленте заједно са својом особом, која је врло лепа, путем брака пренесе на једну старију даму. Кандидат од своје будуће не тражи ништа — сем новца!“

„Јух, гром га спалио! Зар ја да пођем за такм човека, који само моје паре тражи, а не мене!“ — Увикнула би наша Српкиња.

Шала

— Али, господине, ја сам уверена да сте ви срећни у браку...

— Да, мени не фали ништа — само једна љубавница.

ВОЈНА СИТУАЦИЈА

На фронту Ковно—Брест-Литовск

Потискивање Немаца из рејона међу Њеменом и Двином узело је широке размере. Ми смо их избацили преко реке Аа чак и у најважнијем правцу југоисточно од Митаве. А међутим, баш ту им се најлакше било одржати на јакој одбранбеној линији, која има велики значај у тактичком погледу.

На путевима од Јакобштата, Двинска и Вилкомира, то јест, на читавом сто тридесет километара широком фронту од мора до реке Вилије, наше трупе су свуда одбациле Немце на Запад, крај свега необично упорног одупирања, које постаје све јаче што се ближе Немци уклањају према југу. Овде смо уништили несумњиво врло важну заштитницу немачку, која штити операције њиховог опсадног корпуса код Осовца. То се може видети по оним неодлучним операцијама које су замениле ранији нападаци помет Немаца против Риге. Чим су те операције биле прикљептене за место које се сучељава са Ковенским реоном, Немци су се онога часа оканули Риге и све њихове слободне снаге нагоше на Поњевјежу и Вилкомиру.

Али се показало да је то пребацивање било закашњено, и ми смо већ били на јуриш заузели, још пре доласка немачких резерви, много војно-тактичке тачке као на пр. Коварск са мостом преко реке Свенте.

Сад је јасна ствар да, са уклањањем Поњевјежске немачке заштитнице, операције опсадног немачког корпуса код Ковно остају без заштите, а са придоласком наших армија ка северним секторима тврђаве Ковно, оне ће се сасвим приближити Ковенским фсрвима.

Тога се Немци страшило боје, због чега и врше јуриш на Кованска предња утврђења убрзаним темпом, рачунајући да пре доласка наших снага, крај свих огромних жртава што их они обично имају при таквим нападима, отму та утврђења јуришем. Огромни губитци немачки, које су они имали за време два последња јуриша и неуспех Поњевјежске групе њихових армија нагнало су их чак и да се ограниче само на артиљеријску ватру. Велики, ако не чак и домрмирајући значај и имао је и напад наших трупа на армију генерала Ајхорна, јужно од Њемена, привезујући за себе сву пажњу противнику.

Између Нарева и Буга, наш контранапад 29. јула, у међупростору између Брока и Бука, привукавши на себе пажњу противнику, знатно је олакшао одлазак деснокрилне групе трупа, која је била код Ломже. Ова последња примила је на себе удар читаве немачке армије генерала Шолца која је узалуд, без икаквог успеха, покушавала да продре кроз Нарева код Ломже. Кад би та операција немачког пробоја пошла Шолцу за руком, он би простим померањем на Замбров одсекао све наше трупе, што су биле међу Бугом и Наревом. Али храбра одбрана наших трупа не само да није допустила да дође до тог пробоја, него још кад се Галвицова армија покла ка Острву, наша Лонжинска група се изненада појавила на њеном левом крилу.

Тај смели положај наших трупа на крилу противнику, нагнао га је да се уклони према истоку и да предузме дубоки обухват

са стране Визне. Овде је, према званичним саопштењима немачког главног штаба, била развијена читава армија Шолцова, док је суседна армија Галвицова почела заобилазити са стране Замброва и Андрејева.

Да би се ломжинска група наших трупа извукла из створеног тешког положаја, био је извршен контрапад, који је осујетио ударац, што беше намењен ломжинској групи трупа. Напад је био упућен дуж Варшавске железнице на најслабије немачко место — на додирну тачку армије Галвицове и фелдмаршала Леополда, која беше пришла железничкој линији Косов—Сједлец—Луков. Тај напад који су наше трупе изводиле са великом енергијом, дао је нашем десном крилу могућност да потпуно спокојно заузме следећу заштитницу, која беше сасвим недалеко од првобитне. На тај начин армија Шолцова, која се тукла због мостова код Ломже у току своје наредне операције, није могла постићи ни најмањег успеха и заузела их је не јуришем, као што прича немачки званичан извештај, него услед добровољног напуштања тих мостова од стране наших трупа. А кад се на читавом фронту средње Висле, осим армије генерала Шолца и Галвица, појави још и сва армија принца Леополда, а мало јужније од ње код Лукова још и сва армија ген. Војрша, онда је јасна ствар, да нас је примање боја с њима могло увући у генералну битку, за коју још није куднуо час. И стога, ограничивши се на заштитничке бојеве, наше трупе су примиле решење које логички проистиче из опште ситуације — да се поведу на позадну позицију, оставивши линију Соколов—Сједлец—Луков—Полазећи од општег развијања пет германских армија, рачунајући ту четврту аустријску,

на фронту између Нарева и доњег Вјепржа, немогуће је да не приметимо да се највећа густина њихова повећава од средине, од прилике код Сједлеца, ка северу и југу. Види се да је центар доста слаб, а крила су врло јака. То унапред предређава и развој најинтензивнијих операција на крилима, т. ј. на десном, међу Броком и Наревом, а на левом непосредно на приступима ка тврђави Брест Литовску која ће после 7 до 10 дана ући у сферу ратних акција.

Напомена званичног саопштења о одсуству ратних операција у току 30. јула на фронту међу Бугом и Вјепржом, у вези са нашим напуштањем линије Соколов—Сједлец—Луков, унапред решава и помицање у северном правцу наше Холмске групе трупа, чији би положај иначе био у неколако истурен напред.

„Новоје Време“.

Потопљен транспорт

— Руски подморски брод потопио Турски пароброд. —

Букурешт, 14 авг. Телеграфској Румун. Телеграфској Агенцији, да је јуче пред вече један руски подморски брод на улазу у Босфор, потопио један велика турски пароброд на товарен са 400.000 ока угља. Од посаде спасено је 20 особа.

Слаба вајда

— Немачки агенти у Шпанији —

Мадрид, 13 авг. Мадридски листови доносе, како се у Мадриду и у целој земљи размилели немачки агенти у намери да побуне престоничке и провинцијске листове. У Сан Сабастјану су агенти успели да одрже чак и један митинг на коме се и мала дозети резолуција ко-

јом се од владе тражи да окупира Гибралтар. Полиција је за време растерала агента, а неке је за време притворила!

Расположење у народу је на страни Споразума.

Фетхи-беј и Михаелес

— Једна значајна конференција —

Софија, 14. авг. Турски пуномоћни министар при бугарском двору Аетхи-беј посетио је јуче по подне Михаелеса, немачког посланика на бугарском двору, и задржао се код њега врло дуго у важној конференцији.

На послу

— Увек и свуда исти —

Букурешт, 14 авг. Путници који су стигли из Беча причају, да у Беч из Варшаве стигне дневно по 20 возова пуних робе, коју су аустријске трупе поплаћкале по Варшави и околини.

Крај румунске обале

— Руска црноморска флота брижљиво мотри кретање румунских пароброда. —

Букурешт, 14 авг. Руска црноморска флота непркидно крстари поред румунске обале, мотрећи да румунски пароброди не саобраћају са Цариградом.

Јуче је кренуо румунски пароброд „Кратово“ натоварен са 500 тона угља за Цариград. Руска га је флота опоменула да се одмах врати у пристаниште, иначе ће бити принуђена да га потопи. Пароброд се одмах вратио.

На Западу

— Офанзива је почела —

Женева, 14. авг. Велика битка на Западу је почела и према извештајима који су стигли води

ПОДЛИСТАК

Pierre Loti

Madame Hrysantème

Само што смо — вели — Ив и ја непотребни приликом овог новог погађања. Па док је госпођица Хризантема седела скрштених очију, и док су чланови породице зачуђено гледали једно у друго, пошаље он нас двојицу на веранда. Занели смо се у посматрање Нагасакија која се губио у мгли и у плаветнилу вечерњег сутона...

Повели су се дугачки разговори на јапанском језику. Кавгуру, чија се служба само у нашим европским очима чини малко недостојна, док је за Јапанце сасвим часна, употребљавао, преговарајући у соби, најдуже фразе своје отаџбине.

Ја остатак већ нестрпљив на му довикнух:

— Но, Кавгуру, како стоји ствар, креће ли се с места, хоће ли се већ једном завршити?

— Одмах, Messieu, одмах! — одговори, ја поново се узобили, као какав национална економист који решава тешка социјална питања.

Није ми остало ништа друго, да се помврим с тромошћу, овог народа. И док се ноћ тајанствено као црна копрена спуштала на Нагасакијем, ја сам сањао сањао меланхоличне снове, и мислио о цару, који се водио иза мојих леђа.

Ноћ се већ била спустила, требало је упалити лампе. Тек око 10 сати јавио ми је Каијуру да је све свршено, и погодба закључена.

— Готово је господине!

Девојчини родитељи пристају да вам устуне кћер за двадесет дивара месечно, дакле под исту цену као и госпођицу Јасмин.

Мене поново обузеше непријатни осећаји, што сам се тако брзо одлучио и — ма и пролазно — свезао за онај мала створ, с којим ћу становати у овој усамљеној кућица.

Уђосмо у собу. Девојка је седела у средани круга, у коси јој опазих струк цвећа, којим су је пријатељице у брзини заштитиле. Поглед јој је изразит, па се готово чини и да мисли...

Ив се чуди њеном скромном држању, и бојажљивим погледима ове јапанске удаваче. Дн се није томе надао у уваким „сватовима“, а да по души признам — нисам се надао ни ја.

— Заста, врло је умиљата, рече, врло умиљата,

можете ми веровати.

Изненађивали су га ови људи, њихови обичаји и сва ова околина. Па не може довољно да се начуди. Стално је понављао: „Душе ми, врло је лета.“ А највише се радовао, како ће све описати, у једном дугачком писму, својој жени која је остала код куће.

Руковах се са Хризантемом. Ив се такође приближи, и својом гломазном шаком прихвати њене нежне мале прстиће. Најпослед, ако ћемо право, па он је прави кривац овој женици. Јер да ми он није обратио пажњу на девојку, ја је не би ни видео.

Ко зна, у шта ће се овај мој брак претворити? Је ли онај створ уопште женско биће или је само лутка? За неколико дана све ће се знати.

За то време су моја го-

сти упалили разнобојне лампоне, и спремали за одлазак, и као што мора безбројни комплименти, наклона и необичне фразе није смело изостати. А само по себи разуме се, да и овом приликом нико није хтео први да пође. — Кад наједном, као по команди, сви попадоше на колена и почеше мрмљати неке речи, које баш отприлике требале да значе опроштај, збогом...

— Не остаје нам ништа друго, него да их изгурамо напоље, — предложи Ив смешени се.

Али, чета оживи и поче лагано силазити низ степенице, и наклона и фразе стану се губити за сваки степен. Нас двојица о-стадосмо сами у празној соби по којој су биле разбацане шољнице од чаја и сав други прабор.

— Наставиће се —

се веома огорчено. Борба се води на свима фронтима западног бојишта и достигла је жестину каква се не памти. Нове енглеске трупе искрцање су на француском приморју.

Рига-Двински

— Огорчене борбе —

Букурешт, 14 авг.

Руси су примили борбу на фронту Рига — Двински Борбе су огорчене.

Свршен чин

Грчка и Румунија уз Споразум

Солун, 14. авг.

Из поузданог се извора сазнаје, да је питање о у чешћу Румуније и Грчке у акцију уз Споразум решено. Обе државе узеше активна учешћа. Преговори о томе већ се приводе крају. Са Бугарском су сваки даљи преговори прекинута и она је остављена својој судбини.

Јапанска помоћ

Јапанске армије иду преко Сибира

Букурешт, 14. авг.

Из Петрограда јављају, да се у Николајеву (Сибир) искрцало 5 јапанских пешад. дивизија са одговарајућом артиљеријом и коњицом.

Румунија и Русија

— Постигнут споразум —

Букурешт, 14 авг.

Доброинформисани кругови сазнају, да је између Русије и Румуније постигнут споразум. Према вестима из истог извора, споразум је већ потписан.

Дедеагач

— После блокаде, окупација —

Солун, 14. августа

Како Бугарска још ни до данас није одредила своје државне, а како постоје разлози веровању да вода преговоре са Турском, то су Силе Споразума решиле да се блокада Дедеагача примора на окупацију!

Бугарска и Турска

— Преговори се понављају. —

Букурешт, 14. авг.

На супрот гласовима из Софије, да су преговори са Турском прекинута, овде се сазнаје, да се преговори и даље воде, и да је др. Радославов дао свечану реч, да Бугарска неће ући у ак-

цију против Турске и Централних Сала-

Дневне вести

Краљ и г. Пашић

У аудијенцији код краља г. Пашић је реферисао краљу о одговору који ће влада у току идуће недеље дати Силама Споразума.

Својеручна писма

Из кругова блиских двору тврди се да су краљ и престолонаследник преко нарочитих курира послали руском цару својеручна писма.

Овим се писмима придаје веома велика важност.

Министарска седница

Председник владе вратио се у Ниш. Одмах по његовом доласку одржана је министарска седница.

Влада у Нишу

Извештавају нас из Ниша, да се влада вратила из Крагујевца, где је са Врховном Командом одржала врло значајну седницу.

Одговор влади

Сазнајемо из владиних кругова да је влада још пре свога одласка у Крагујевац у главном скицирала одговор на ноту Сила. На седници у Крагујевцу владин је пројект у неколико редигован.

Новинарска вести

Г. Кауфман, дописник енглеских листова допутовао је у Ниш из Солуна.

Сер Пеџет

Сер Пеџет, шеф енглеских мисија за Србију одређао је три члана мисије, који ће обићи ужички округ ради издавања помоћи избеглицама.

Дипломатске вести

Г. Јову Јовановића, бив. министра на бечкоме двору и помоћника министра иностраних дела посетили су јуче француски и белгијски посланик. После ове посете г. Јовановића је посетио наш посланик у Букурешту г. Павле Маринковић.

Порески указ

Приводи се крају и за неки дан ће бити публикован указ по порезничкој струци.

Д-р Суботић

Сампатични београдски лекар, председник Црвеног

Крста, д-р Вој. Суботић теже је оболео. Желимо му да што пре напусти болесничку постељу и да га опет видимо чила и здрава на послу тако корисном по народ.

Жобер у Београду

Шеф свију француских лекарских мисија у Србији, пуковник Жобер, допутовао је јуче изјутра из Ниша у Београд.

Пуковник Жобер је синоћ отпутовао из Београда.

Куриер из Балкан

За неколико дана почеће у Нишу да излзи на француском језику, Куриер де Балкан.

За своје чиновнике

Монополска Управа расписала је стечај за набавку дрва за своје чиновништво. Ова је одлука за сваку похвалу.

За избеглице

Св. Ђорђевић, нар. посланик и секретар средишног одбора предложио је министру-председнику да се свима избеглицама — чиновницима, да државна служба.

Лекарске вести

Лекари д-р Лукон и д-р Стронг, са још два лекара — члана француске мисије, допутовали су у Ниш из Солуна.

Нов Месни Одбор

На Овчем Пољу у варошици Св. Никола образован је Месни Одбор.

Шећер

Поручених 46 вагона шећера у Енглеској стигли су у Солун и за дан два биће експедовани за Ниш.

Без пара

Како је Средишни Одбор народних посланика исцрпео сва средства за давање новчане помоћи и зајмова, то је одбор известио све месне одборе да му се у будуће не обраћају са молбама, већ да се обраћају непосредно г. министру унутрашњих дела.

Наши из Немачке

Једна већа партија наших грађана интервјуираних у Немачкој пуштена је из ропства и преко Швајцарске допутовала је у Марсељ, одакле ће бродом за Солун.

Цигар-папир

Ових дана стићи ће за Управу Монопола 65 сандука цигар-папира и жижеца.

Есенк шера

Изасланика Средишног Одбора г. Светозар Ђорђевић, утврдио је да у Врању, Лесковцу и Власотинцима вршиле крађе при мерењу. Г. Ђорђевић је тражио од надлежног министра, да одмах у ова места пошаље комисију која ће извршити комисију свих вага.

Из ратне торбице

Како Баварци говоре о Аустријанцима

Рђави војници, предвођени салонским официјерима и неспособним генералима: то је оцена коју су Баварци донели о Аустријанцима. У Минхену се износе ове две шале на рачун Аустријанаца:

Једног дана, причају Баварци, један аустријски генерал, намазан помадом, намирисан долази код Хинденбурга на рапорт. Превизијајући се пред њим и теменишући, рече:

— Маршале, имам част...

— Да, одговори прајски пан ви имате част а ја имам посао. Тако је. Пређите на ствар.

Даље се прича и ово:

Када је Хинденбург умро и дошао на рајска врата. Свети Петар га позна и рече му:

— Један тако велики генерал као што си ти треба да уђе у рај на коњу. Иди и нађи коња!

Хинденбург се врати и сретне Поћорек, коме исприча ствар.

— Ово је једини начин да и ја уђем у рај, рече Поћорек; узјаши ме и ја ћу ући као коњ.

Хинденбург пристаде и тако се појави пред рајем. Али Свети Петар се не даде преварити:

— Натраг, рече он. Ја сам ти рекао да дођеш на коњу, а не на магарцу.

Ово Вајс:

Ованви омо

(АФОРИЗМИ)

Понеки експерименти може тако рђаво да испадне за руком — да доведе до каквог откривења.

Вечити социјални проблем: како треба нешто поделити између људи, па да сваки добије већи део?

Разно

Најбоље средство против зубобоље

Један чувени енглески лекар за зубне болести пронашао је

да је најбоље средство против зубобоље следећа мешавина: узети у апотеци 5 гр. дестилиране воде, 0,2 гр. којана и 0,3 гр. карболне киселине. Мешовина у тој размери ванредно повољно и брзо дејствује против зубобоље. Ако је шупљонда треба парче чисте вате наквасити у поменутој течности и метути у зуб, па се онда добро увити, узети један аспирин и лечи у постељу. После једног часа мирног лежања зубобоља престаје.

О пољупцу

— P. de G. —

Питали једног физичара, шта је то пољубац. Он је одговорио: Додир двају еластичних тела.

Спајањем речица ствара се река, спајањем усна ствара се пољубац.

Пољубац без суза је цвет у сувој земљи: обоје брзо увену.

Из дечијег света

Али.

Десетогодишња Зора приметити да њена тетка — четрдесетогодишња уседелица — увек тражи међу огласима у новинама средства за улепшавање лица. Једног дана ће рећи она тетки:

— Теткице, ево овде има за једно средство оглас — и она је принесла новине.

— Где? Дај брже!

— Ево: „Старо гвозђе шта-ти од рђе...“

МИСЛИ

— Скупља Вер —

Од најбољих списа већи број је славан, а мали број познат.

Чим се времена умире, по неки политичари се буде.

За говорнике: Понеке речи дејствују одвећ слабо, зато што су и сувише јаке.

Последње вести

Румунија и Аустрија

— На граници је дошло до сукоба. —

БУКУРЕШТ, 14 августа

На граници је дошло до сукоба између пограничне страже и једне мађарске патроле која је упала на румунску територију.

Овај је догађај изазвао узрујаност у све кругове. Краљ је дошао у Букурешт и у двору је одржана седница. Сваког се часа очекује указ о мобилизацији. Влада је забранила извоз хране из земље.

На Галипољу

— Искрцавање италијанских трупа. —

РИМ, 14 августа

Римска „Трибуна“ доноси вест, да је први италијански транспорт од 100.000 људи искрцан на Галипољско Острво.

Спрема се друга транспорт, такође од 100.000 људи. Овај ће се транспорт искрцати у Сароски Залив. Положај Турака на Галипољу је очајан.

У Буковини

— Јака артилериска борба. —

БУКУРЕШТ, 14 августа

Из Мраморнице јављају да се у Буковини воде очајне борбе између руских и немачко аустријских трупа. Руси покушавају да зађу иза леђа Немцима. Нарочито је јака артилериска борба.

Лела Перифева

РОМАН на београдског живота

И разговор би се још продужио да у собу није ушла госпођа пуковничко вика.

— Госпођице имала бих на вас једну молбу.

— О биће ми особито мило ако ћу вас моћи да услужим!

— Да одете са Даном (старија ћерка г. пуковника) до Живковића и да купите свиле. Баш овога тренутка сам добила депешу од куме, коју сам ланска године венчала. Добила је принову. У недељу је крштење. И необично се радујем што ће те бити још код нас. Бар ћете ми људски окитити свеће. Јелте да хоћете. Ја ћу вам бити вечито благодарна! Знател' готове нису лепо искићене, без икаквог су укуса, и цене су им папрене!..

— ...а то је и најглавније у целој овој ствари — прекиде је уговору г. Стеван. — Ти би хтела и да се покажеш, а и да те јефтино кошта, а драга сестро то не иде. Има још како лепо окићених свећа само ти плати. Него вистина овако ће те много јефтиније да кошта. Купићеш свилу и свећу а госпођица ће ти бесплатно, онако за љубав окитити, и кад погледаш, ти ћеш кумовати у пола! — Је ли тако?! и Стеван се насмеја. Насмејала се и пуковница. И њојзи је било смешно, јер истина, њезин брат је управу. Свеће готове у дућану су скупе овако

проћи ће много јефтиније! — Ала си ти неко чан грзало! Тешко оној која се тебе веже. Та ће морати да пресвисне. Драга госпођице немојте га слушати, он тако воле човека само да ждере. —

Млада се девојка смејала! — Но, но, све је то лепо. А нека буде и тачно, само једно реци: да ли нисам погодан? —

— Молим те, сваки се пружа онако како му губер допушта. Иако гледам да што јефтиније прођем то није ништа рђаво. Јел' тако госпођице! —

— Да, госпођо ви сте сасвим у праву, и господин брат изгледа да није добар добар! —

Да би дрекинула сваку даљу дискусију, она тако рећи изгура из собе свога брата

— Кад ти м'ч жејске нисмо добре а ти хајде на ноље, па тражи боље!

После неколико минута обе девојке отишле су у варош да пазаре.

— Наставиће се —

ПОЗОРИШТЕ

„Крв је проговорила“

Из Врњаци нам јављају, да се у повлашћеном позоришту Јоаким Вучић, које се сад тамо налази, увелико спрема нов исмад „Крв је проговорила“ од непознатог писца.

Мотив за комад је из доба кад је генерал Бока Јанковић био у С. Карловцима на патријарховом погребу.

Комад је пун дивних и дирљивих сцена, а сам по себи популаран.

Досадањи успеси позоришта „Јоакима Вучића“ довољна је гаранција, да ће и овај комад оскрвети заслужан успех.

КОНКУРС

На основу наређења VII пук. окр. команде Бр. 61997 Суд општине града Београда објављује конкурс канцеларије Скопске пешадијске подофицерске школе од 8 августа 1915 год. ОБр. 366:

„По решењу Господина Министра Војног ФВОбр. 29133 од 6 августа тек. год. примиће се 15 августа 1915 год. у скопску пешад. подофицерску школу (300) три стотине питомаца. Кандидат треба да испуни ове услове:

- 1) Да је српски поданик што ће доказати општин. уверењем;
- 2) Да није млађи од 17 ни старији од 20 година, што доказује крштеницом;
- 3) Да је свршио 4 разреда основне школе;
- 4) Да има родитељско или старатељско одобрење, влашћу потврђено да може ступити у школу, и
- 5) Ако кандидат не долази непосредно из школе, онда да општинским уверењем докаже, да је добродошлага и да није био осуђиван.

Сваки кандидат треба својелично да напише молбу и да се њом обавезе да пристаје на

услове прописане „Уредбом о подофицерској школи“.

Уз молбу сваки кандидат, према горњим условима, да приложи:

- 1) Уверење о поданству и владању;
- 2) Крштеницу;
- 3) Школску сведоцбу; и
- 4) Влашћу потврђено одобрење родитеља или старатеља, са изјавом да у фамилији по оцу и мајци нема шкрофулозе, јектике и душевних болести.

Свака молба да буде снабдевена таксеом марком од 0.50 д.

Пријаве слати на адресу омама Команданту Скопске пешадијске подофицерске школе — Скопље, а сви пријављени кандидати да предстану овој школи у Скопљу 15 августа у 7 часова пре подне ради лекарског прегледа, они који свима условима одговоре ступиће у школу 15 августа 1915 год.

Они питомац, који сврше школу са одличним и врло добрим успехом, имају права на полагање испита за чин официра.

Пријамни испит не полаже се. По свршетку школе питомац се распоређују по пешад. пуковима као поднаредници, где даље служе за унапређење.

НОВО! НОВО!
ФРАНЦУСКЕ РЕЧИ
 распоређене логичким радом
 и
Француско-Српски разговори
 од
 Др. К. ПЛЕЦА
 професор француске гимназије
 Цена дин. 1-50

ГИ ДЕ МОПАСАН
ПРИПОВЕТКЕ
МИС ХАРИЕТА
НАСЛЕДСТВО
 превео
 ГРГУР БЕРИЋ
 професор
 Цена дин. 2.
 Најбоље дело чувеног
 романописца

МИЛОРАД ТИПСАРЕВИЋ
КРИЗА
МЕЂУНАРОДНЕ ЕТИКЕ
 — ПОКУШАЈ АНАЛИСЕ НЕМАЧКЕ РАСЕ И ГРЕХОВА БЛОКА ЦЕНТРАЛНИХ (ГЕРМАНСКИХ) ЕВРОПСКИХ СИЛА. —
 Врло актуелно
 Цена дин. 1-20

Књижевима уобичајени рабати
 ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРА
 Е. АЈХШТЕТ — МЛАЂИ
 — — — — БЕОГРАД. — — — —
 272 1-5

Свесловенска Књижевница отворена је.

НАГРАДИЛО
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
 Душан Мил. Шијачки:
БАЛКАНСКИ РАТ
 1912 — у слици и речи — 1913
ХИЉАДУ СЛИКА
 свих погинулих и умрлих официра, војсковођа, градова, предела, ратних трофеја и т. д.
ХИЉАДУ ЧЛАНАКА
 у којима су опширно и верно описане све веће борбе и херојска дела појединаца.
 Осамдесет штампаних табака великог фолио формата у двоструким врло елегантним тврдим корицама.
 Цена 12 динара
ДЕЛО и сва дневна штампа најлепше оцењени.
 ПОРУЧЕНЕ СЛАТИ:
 Д. М. Шијачки Државна Штампарија Београд.
 Ко пошаље нован за четири књиге пету добија на дар.
 250 7-10

О НЕМЦИМА
 од
 Д-р МИЛОША ТРИВУНЦ
 професора универзитета
 Цена повезано 2.50 дин.
 КЊИЖАРА „НАПРЕДАК“
 Београд, Кн. Михајлова 9.
 248,2-3

ПЕКМЕЗ И СУВЕ ШЉИВЕ
 врло доброг квалитета продајем на више и на мање сасвим јефтиним ценом.
 Примам у комисион које и све друге ово земаљске производе.
 Набављам на Нишкој пјаци и експедијем колонијалне и друге робе, најјефтиније.
Калман Б. Лебл
 252 7-15 комисионер
 Ниш, преко пута општине

ЧИТАЈ

КАФАНА
„АРАПИН“
 Чича Ланте Костића
 МАКЕДОНСКА УЛИЦА

Точи сваки дан изврсно пиво из Парне Пиваре И. Бајлони и даје га:

чаша 0-30
 кригла 0-50

Поред доброг пива, располаже и са мезелуком финим а јефтиним.

Ломничка Минерална Кисела Вода

Јављам свима потрошачима Ломничке Минералне Воде, да ја и даље радим, чега ради нека се као и досад на мене обрате.

Уједно јављам да сам се снабдела флашама и саобраћајним средствима и да ће сваки бити задовољен. Свака флаша снабдевана је запушачем „Петровића Ломница.“

МИЛЕНА ПОК. П. ПЕТРОВИЋА
 Сопств. Ломничке Минер. Воде
 КРУШЕВАЦ

258, 10-10

Прекопавање на Новом Гробљу

Суд општине града Београда извештава интересоване да ће прекопавање 27 парцеле на Новом Гробљу ради зидања нових гробница отпочети 1 септембра ове године. Ко жели да из ове парцеле посмртне остатке пренесе у другу коју парцелу ради саране има се јавити Гробљанском одељењу Општине београдске.

Од Суда општине града Београда 12. августа 1915. год. у Београду НГБр. 1818.

269

2-3

ЛОМНИЧКА КИСЕЛА ВОДА

За купац сам Ломничке Киселе Воде. На стоваришту / имам воде у флашама од 1/2, 3/4, и 1 литар. Ко потребује нека се изволи обратити потписаном закупцу.

Ко жели, може послати кога са флашама на извор или потписаном, где ће добити потребно одобрење за воду.

За ближа обавештења може се свако обратити закупцу

Љуб. Ристићу

193-26-

гостиничару хотел „Касина“ Крушевац.

Имам на продају 600 буради
 пекмезарских добрих; коме је потребно нека се обрати потписатоме:
Љубомир Ристић
 271 1-20
 хотелијер „Касина“ у Крушевцу.